

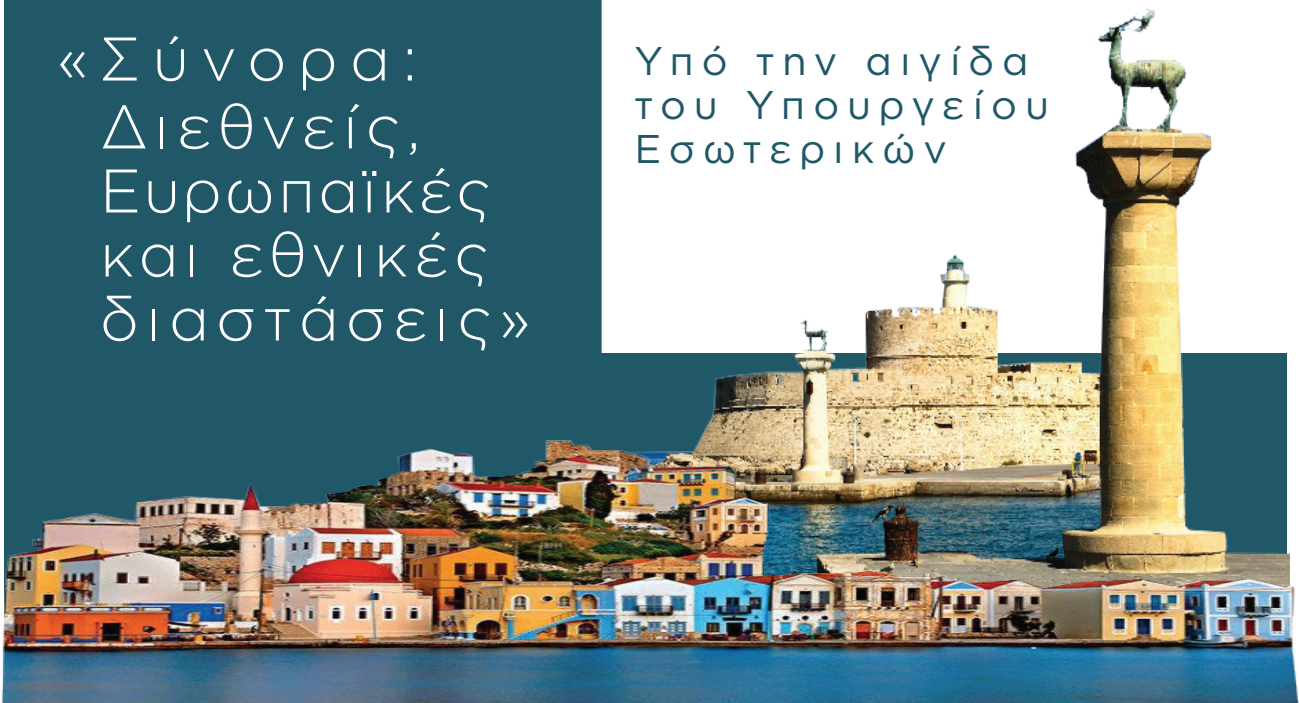

Ελληνική Εταιρεία
Διεθνούς Δικαίου
& Διεθνών Σχέσεων

Ρόδος - Καστελλόριζο
11-13 Σεπτεμβρίου 2021

«Σύνορα:
Διεθνείς,
Ευρωπαϊκές
και εθνικές
διαστάσεις»

Υπό την αιγίδα
του Υπουργείου
Εσωτερικών

3^ο Συμπόσιο
Διεθνούς Δικαίου
και Διεθνούς Πολιτικής
για το Αιγαίο και την
Ανατολική Μεσόγειο

Παρασκευή, 10 Σεπτεμβρίου 2021, Rodos Palace, Ρόδος

20:00 | Αφίξεις Συνέδρων
Rodos Palace «Δώδεκα Νησιά» - Cocktail Καλωσορίσματος

Σάββατο, 11 Σεπτεμβρίου 2021, Rodos Palace, Ρόδος

09:00 | Προσέλευση - Εγγραφές

09:30 | Έναρξη Συμποσίου

Καλωσόρισμα Προέδρου ΕΕΔΔΔΣ **Στ. Περράκη**

Μήνυμα **Ν. Δένδια** Υπουργού Εξωτερικών

Χαιρετισμοί

Εισαγωγικές Ομιλίες

- **Στ. Περράκης**, «Σύνορα και Διεθνής Δικαιοταξία. Ψηλαφώντας έννοιες, περιεχόμενο και πολιτικές»
- **Αλ. Αλεξανδρής**, «Η τουρκική πρόσληψη των ελληνοτουρκικών συνόρων στο Αιγαίο: Μια ιστορική επανεξέταση»
- **Λ. Διβάνη**, «Η Ενσωμάτωση των Δωδεκανήσων: πορεία μακρά με στροφές επικίνδυνες»

10.30-12.15 | **Ενότητα Ι: «Περί συνόρων/ελληνικών συνόρων»:**
Μέρος Α΄: Γενικές Προσεγγίσεις
Προεδρεύων: Στ. Περράκης

- **Π. Ήφαιστος**, «Ο διαχρονικός ρόλος των συνόρων: νομικές, θεσμικές και πολιτικές όψεις»
- **Αλ. Μαλλιάς**, «Αλλάζουν τα σύνορα; Απειλές - Αναθεωρητισμός»
- **Κ. Τσιτσελίκης**, «Όψεις κυριαρχίας: τα σύνορα της Ελλάδας»
- **Α. Κλάψης**, «Η μεταβαλλόμενη γεωγραφία των ελληνικών συνόρων, 19^{ος}-20^{ος} αιώνας: προϋποθέσεις και προσδιοριστικοί παράγοντες»

12.00-12.15 | **Διάλειμμα**

12.15-13.30 | **Μέρος Β΄: Ευρωπαϊκές Διαστάσεις**
Προεδρεύων: Π. Γρηγορίου

- **Α. Γιόκαρης**, «Ευρωπαϊκά σύνορα ή λειτουργικές οριοθετήσεις αρμοδιότητας;»
- **Ι. Στριμπής**, «Εξελίξεις στην έννοια και την λειτουργία των συνόρων της ΕΕ»
- **Γ. Κρεμλής**, «Η χωροταξία των θαλασσών και τα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ»
- **Δ. Σκιαδάς**, «Η ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία στη προστασία των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ: Μια δημοσιονομική διερεύνηση»

13.30 | **Διακοπή**

17.00-19.00 | **Ενότητα II: «Σύνορα, θαλάσσιες και εναέρια οριοθετήσεις»**
Προεδρεύων: Γρ. Τσάλτας

- **Α. Κωνσταντινίδης**, «Οριοθετήσεις και σύνορα: Η αρχή *uti possidetis* στη μεταποικιοκρατική διεθνή πρακτική»
- **Α. Στρατή**, «Ο ρόλος της χαρτογραφίας στις θαλάσσιες οριοθετήσεις»
- **Α. Μπρεδήμας**, «Η οριοθέτηση των ελληνοτουρκικών θαλασσίων συνόρων σε Αιγαίο και στο Καστελόριζο»
- **Θ. Κατσούφρος**, «Ζητήματα οριοθέτησης θαλασσίων ζωνών των ελληνικών νησιωτικών εδαφών στην Ανατολική Μεσόγειο»
- **Β. Περγαντής**, «Οριοθετώντας την έννοια των σιωπηρών συμφωνιών (*tacit agreements*) θαλάσσιας οριοθέτησης: πρόσφατες νομολογιακές εξελίξεις»
- **Γ. Αναστασόπουλος**, «Η Συμφωνία Οριοθέτησης Ελλάδας-Ιταλίας, μία κριτική προσέγγιση από πλευρά του Διεθνούς Δικαίου» (παρέμβαση)
- **Γ. Κυριακόπουλος**, «Οριζοντίως και καθέτως: Το ενδιαφέρον του διεθνούς δικαίου για οριοθετήσεις - και μη οριοθετήσεις - στον εναέριο και στο διαστημικό χώρο»
- **Γ. Ανεψιού**, «Η οριοθέτηση περιοχών FIRs στο πλαίσιο του ICAO: Η περίπτωση των FIRs ελληνικού ενδιαφέροντος στην περιοχή Ευρώπης / Ανατολικής Μεσογείου. Ζητήματα θεωρίας και διεθνούς πρακτικής»

Σχολιασμός: Χ. Δίπλα, Π. Λιάκουρας

19.00-19.15 | **Διάλειμμα**

19.15-20.00 | **Τιμητική Εκδήλωση για Εμμανουήλ Γούναρη**
Στ. Περράκης, Αλ. Μαλλιάρης, Α. Στρατή, Γρ. Τσάλτας, Α. Σιδέρης

20.30 | **Επίσημο δείπνο ΕΕΔΔΔΣ (Rodos Palace)**

Κυριακή, 12 Σεπτεμβρίου 2021, Rodos Palace, Ρόδος

09.15-10.30 | **Ενότητα III: «Κυριαρχία Χωρίς Σύνορα» (Ερευνητική Ομάδα Athens PIL Center)**
Προεδρεύουσα: Μ. Γαβουνέλη

- **Ε. Τζαβαλά - Δ. Παπαγεωργίου**, «Κυριαρχία» πέραν των συνόρων για τον έλεγχο της παράτυπης μετανάστευσης»
- **Ευθ. Παπασταυρίδης**, «Κυριαρχία» σε θαλάσσιες περιοχές πέραν της εθνικής δικαιοδοσίας και η προστασία της βιοποικιλότητας
- **Ηλ. Πλακοκέφαλος**, «Τα εξωτερικά όρια της κρατικής κυριαρχίας» και η διακυβέρνηση της Κλιματικής Αλλαγής»
- **Μ.-Λ. Δεύτου - Ελ. Αναγνωστοπούλου**, «Η κυριαρχία στον κυβερνοχώρο»

10.45-12.00 | **Ενότητα IV: «Άσυλο και μεταναστευτική πολιτική της ΕΕ»**
Προεδρεύων: Π. Λιάκουρας

- **Δ. Καιρίδης**, υπό επιβεβαίωση
- **Χ. Τσαρδανίδης - Στ. Βόλου**, «Η Ελλάδα στο μάτι του κυκλώνα: προσφυγική/μεταναστευτική κρίση του 2015-16 και αποευρωπαϊσμός»
- **Δ. Σίνου**, «Ανοιχτά σύνορα και ευάλωτοι πληθυσμοί: κρίση του ασύλου και υγειονομική κρίση στο λεξιλόγιο του Ευρωπαϊκού δικαστή»

- **Β. Σαράντη**, «Όψεις της προστασίας των συνόρων στην Ε.Ε.: από το Σύμφωνο Μετανάστευσης και Ασύλου στη νέα Στρατηγική Σένγκεν» (γραπτή παρέμβαση)
- **Ελ. Κουτσουράκη**, «Πρόσφυγες στα σύνορα της Ευρώπης: Για ποιον είναι «ασφαλής» η Τουρκία;»
- **Ν. Κοσμαδάκης**, «Η ΕΕ, η πολυπολιτισμικότητα και μια φιλελεύθερη μεταναστευτική πολιτική» (παρέμβαση)
- **Β. Καλογεράτου**, «Νομοθετικό πλαίσιο και ενωσιακά εκέγγυα για τους αιτούντες άσυλο στην Ελλάδα» (παρέμβαση)
- **Ελ. Φτακλάκη**, «Η συνεργασία της ΕΕ με τρίτες χώρες για τη διαχείριση της μετανάστευσης: Quo vadis?» (παρέμβαση)

12.00-12.10 | Διάλειμμα

12.10-13.30 | Ενότητα V: «Ζητήματα και δραστηριότητες επέκεινα των συνόρων» Προεδρεύων: Κ. Αντωνόπουλος

- **Σ. Γαλάνη**, «Κλιματική Αλλαγή, αναδυόμενα σύνορα και νέες προκλήσεις στον Αρκτικό Ωκεανό»
- **Θ. Παπαναστασίου**, «Η εξωεδαφική δικαιοδοσία των επενδυτικών διαιτητικών δικαστηρίων σε υποθέσεις κατοχής και παράνομου ελέγχου εδαφών: η περίπτωση της Κριμαίας» (παρέμβαση)
- **Ν. Λάμπας**, «Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας: Διασυνοριακή δράση και αντιμετώπιση της πανδημίας Covid-19» (παρέμβαση)
- **Μ. Καραμανώλη**, «Φορολογικά και δασμολογικά σύνορα σε μια Διεθνή Κοινότητα με ισχυρά στοιχεία αγοράς» (παρέμβαση)
- **Ε. Παρράς**, «Η διεθνής διάσταση των συνόρων και το ζήτημα της προστασίας των Παγκοσμίων Κοινών (Global Commons)» (παρέμβαση)

13.30 | Διακοπή

17.00-18.30 | Ενότητα Στ': «Όψεις Διεθνούς Πολιτικής στο Αιγαίο και την Ανατολική Μεσόγειο» Προεδρεύων: Αλ. Μαλλιός

- **Στ. Πολίτης**, «Διεθνής αντίκτυπος των εξελίξεων στο Ιόνιο και νοτιοανατολικά της Κρήτης»
- **Ν. Παπαναστασίου**, «Ανατολική Μεσόγειος και διαχείριση κρίσεων: τα νέα δεδομένα ως προς τη σύμπτυξη ενός «καθεστώτος ασφάλειας»»
- **Χ. Ζιώγας**, «Η Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας ως παράγοντας περιφερειακών συγκλίσεων και άρσης των διαχωρισμών. Η περίπτωση της Αιγύπτου» (παρέμβαση)
- **Π. Βασιλειάδης**, «Το ΝΑΤΟ ενόπιον των τουρκικών επεμβάσεων εκτός του πεδίου εφαρμογής της Συνθήκης του Βορείου Ατλαντικού. Μια αποτίμηση της τελευταίας πενταετίας» (παρέμβαση)
- **Ι. Βαλινάκης**, «Ποια πολιτική έναντι της Τουρκίας;»

Κλείσιμο των εργασιών Ρόδου: Στ. Περράκης

20.30 | Δείπνο που παραθέτει ο Δήμαρχος Ρόδου, Α. Καμπουράκης (Παλιά πόλη)

Δευτέρα, 13 Σεπτεμβρίου 2021, Καστελόριζο

07.30	Αναχώρηση για Καστελόριζο (άφιξη περί τις 10.30)
10.30	Εκδηλώσεις για επέτειο Απελευθέρωσης Καστελόριζου
11.30-12.30	Παρουσίαση του Τόμου «Διεθνές Δίκαιο και Διεθνής Πολιτική στο Αιγαίο και την Ανατολική Μεσόγειο», Πρακτικά του 2 ^{ου} Συμποσίου Ρόδου - Καστελόριζου 2018 (Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Μεγίστης)

Συντονίζει: Αθ. Κοσιώρης

Χαιρετίζουν:

- Α. Στεφανής, πρ. Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας
- Στρ. Αμύγδαλος, Αντιδήμαρχος Μεγίστης

Παρουσιάζουν:

- Στ. Περράκης, Γρ. Τσάλτας, Π. Λιάκουρας, Α. Σιδέρης

Κλείσιμο Συμποσίου: Στ. Περράκης

12.30	Μικρή δεξίωση Δήμου Μεγίστης
14.30	Αναχώρηση από Καστελόριζο (άφιξη σε Ρόδο περί τις 17.00)

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΣΗΓΗΤΩΝ - ΠΑΡΕΜΒΑΙΝΟΝΤΩΝ - ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΩΝ

- ΑΛΕΞΑΝΔΡΗΣ ΑΛΕΞΗΣ, *Πρέσβης ε.τ.*
- ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ Ελένη, *Υποψ. Δρ., ΕΚΠΑ*
- ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος, *Δικηγόρος, Υποψ. Δρ. Δικαίου Ενέργειας ΔΠΘ*
- ΑΝΕΨΙΟΥ Γιώργος, *Δρ. Διεθνούς Δικαίου Πάντειο Πανεπιστήμιο, Διδάσκων Σχολή Ικάρων*
- ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ Κωνσταντίνος, *Αν. Καθηγητής Νομικής Σχολής Δημοκριτείου Πανεπιστημίου*
- ΒΑΛΛΗΝΑΚΗΣ Γιάννης, *Καθηγητής ΕΚΠΑ*
- ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ Παναγιώτης, *Δρ. Νομικής Σχολής ΑΠΘ*
- ΒΟΛΟΥ Σταματία, *Μετα-διδακτορική ερευνήτρια, Πανεπιστήμιο Αιγαίου*
- ΓΑΒΟΥΝΕΛΗ Μαρία, *Αναπλ. Καθηγήτρια ΕΚΠΑ, πρόεδρος Εθνικής Επιτροπής Δικαιωμάτων Ανθρώπου*
- ΓΑΛΑΝΗ Σοφία, *Λέκτορας, University of Bristol (Εκλεγμένη Επίκουρη Καθηγήτρια στο Πάντειο Πανεπιστήμιο)*
- ΓΙΟΚΑΡΗΣ Άγγελος, *Ομότ. Καθηγητής Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ*
- ΓΟΥΝΑΡΗΣ Εμμανουήλ, *πρώην Εμπειρογνώμονας - Πρεσβευτής Σύμβουλος ε.τ., ΥΠΕΞ*
- ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ Πάνος, *Καθηγητής Πανεπιστημίου Αιγαίου*
- ΔΕΝΔΙΑΣ Νίκος, *Υπουργός Εξωτερικών*
- ΔΕΥΤΟΥ Μαρία Λουίζα, *Επιστημονική Συνεργάτης, Νομική Σχολή, ΕΚΠΑ*
- ΔΙΒΑΝΗ Λένα, *Καθηγήτρια ΕΚΠΑ, Συγγραφέας*
- ΔΙΠΛΑ Χαριτίμη, *Ομότ. Καθηγήτρια, ΕΚΠΑ*
- ΖΙΩΓΑΣ Χάρης, *Διδάσκων Παν/μίου Αιγαίου και εντεταλμένος Λέκτορας στη Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων*
- ΗΦΑΙΣΤΟΣ Παναγιώτης, *Ομότ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Πειραιώς*
- ΚΑΙΡΙΔΗΣ Δημήτρης, *Βουλευτής, Καθηγητής Παντείου Πανεπιστημίου*
- ΚΑΛΟΓΕΡΑΤΟΥ Βικτώρια, *Υποψ. Δρ. Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου ΑΠΘ*
- ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΗ Μάρω, *Υπ. Διδάκτωρ, Πανεπιστήμιο Αιγαίου*
- ΚΑΤΣΟΥΦΡΟΣ Θεόδωρος, *Νομικός Διεθνολόγος, Senior Fellow στο Ευρωπαϊκό Κέντρο Αριστείας Jean Monnet του ΕΚΠΑ*
- ΚΛΑΨΗΣ Αντώνιος, *Επίκουρος Καθηγητής Πανεπιστημίου Πελοποννήσου*
- ΚΟΣΜΑΔΑΚΗΣ Νικόλαος, *Δημοσιογράφος - Υπ. Διδάκτορας Πολιτικής Επιστήμης στο Πανεπιστήμιο Κρήτης*
- ΚΟΥΤΣΟΥΡΑΚΗ Ελένη, *Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια Παντείου Πανεπιστημίου*
- ΚΡΕΜΛΗΣ Γιώργος, *Διευθυντής ε.τ. Ευρωπαϊκής Επιτροπής ΕΕ*
- ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Γιώργος, *Επικ. Καθηγητής Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ*
- ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ Άρης, *Αναπλ. Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Κύπρου*
- ΛΑΜΠΑΣ Νικόλαος, *Επ. Καθηγητής Διεθνών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, The American College of Greece, Deree*
- ΛΙΑΚΟΥΡΑΣ Πέτρος, *Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Πειραιά*
- ΜΑΛΛΙΑΣ Αλέξανδρος, *Πρέσβης ε.τ.*
- ΜΠΡΕΔΗΜΑΣ Αντώνιος, *Ομότ. Καθηγητής ΕΚΠΑ*
- ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ Δήμητρα, *Νομική Σύμβουλος, Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης*
- ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Νικόλαος, *Διδάσκων, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης*
- ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΙΔΗΣ Άκης, *Ερευνητής και Διδάσκων, Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, Επιστημονικός Συνεργάτης, Ακαδημία Αθηνών και Athens PIL Center*
- ΠΑΡΡΑΣ Ευάγγελος, *Ερευνητής - Ειδικός Συνεργάτης Βουλής των Ελλήνων, Υπ. Διδάκτωρ Διεθνούς Δικαίου, ΕΚΠΑ*
- ΠΕΡΓΑΝΤΗΣ Βασίλης, *Επικ. Καθηγητής, Νομική Σχολή ΑΠΘ*

- **ΠΕΡΡΑΚΗΣ Στέλιος**, Καθηγητής, Κοσμήτορας Νομικής Σχολής Πανεπιστημίου Πάφου, Ομότ. Καθηγητής Παντείου Πανεπιστημίου, Πρώην Πρέσβυς-Μόνιμος Αντιπρόσωπος της Ελλάδας στο Συμβούλιο της Ευρώπης
- **ΠΛΑΚΟΚΕΦΑΛΟΣ Ηλίας**, Επιστημονικός συνεργάτης, Τμήμα ΔΔΠΕ, ΕΚΠΑ
- **ΠΟΛΙΤΗΣ Στυλιανός**, Αντιναύαρχος (ΠΝ) (ε.α.), Δρ. Διεθνούς Δικαίου Παντείου Πανεπιστημίου
- **ΣΑΡΑΝΤΗ Βασιλική**, Δρ, Εμπειρογνώμων-Σύμβουλος Α΄, ΥΠΕΞ, Δ/ση Δικαιοσύνης, Εσωτερικών Υποθέσεων, Μετανάστευσης και Schengen
- **ΣΙΔΕΡΗΣ Ανδρέας**, Εκδότης-Πολιτικός Επιστήμονας
- **ΣΙΝΟΥ Δέσποινα**, Maître de Conférences, Université Sorbonne Paris Nord
- **ΣΚΙΑΔΑΣ Δημήτρης**, Καθηγητής Πανεπιστημίου Μακεδονίας
- **ΣΤΕΦΑΝΗΣ Αλκιβιάδης**, πρ. Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας
- **ΣΤΡΑΤΗ Αναστασία**, Δρ., Εμπειρογνώμων Πρεσβευτής Σύμβουλος Α΄, ΥΠΕΞ, Δίκαιο της Θάλασσας
- **ΣΤΡΙΜΠΗΣ Ιωάννης**, Επίκ. Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Αιγαίου
- **ΤΖΑΒΑΛΑ Εύα**, Επιστημονική Συνεργάτις, Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου
- **ΤΣΑΛΤΑΣ Γρηγόρης**, Ομότ. Καθηγητής και πρώην Πρύτανης Παντείου Πανεπιστημίου
- **ΤΣΑΡΔΑΝΙΔΗΣ Χαράλαμπος**, Καθηγητής Πανεπιστημίου Αιγαίου, Δ/ντής, Ινστιτούτου Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων
- **ΤΣΙΤΣΕΛΙΚΗΣ Κωνσταντίνος**, Καθηγητής Πανεπιστημίου Μακεδονίας
- **ΦΤΑΚΛΑΚΗ Ελευθερία**, Διδάκτωρ Ευρωπαϊκών Σπουδών - Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Με την υποστήριξη των Δήμων Ρόδου και Καστελόριζου

Με τη συνεργασία και υποστήριξη

Μέγας Χορηγός:

Ευγενική χορηγία:

